

ליונית דעתו הכתבים א

ביום ה', ל' תשרי תש"א - 11.10.50.

הנכחים:

- היו"ר ד.צ. פוקס.
- פ. נפתלי
- ה.כ. בני-חובסקי
- א. גרנות
- י. אמרתי
- ד"ר ט. טבה
- א. בן-אליעזר
- ש. דיין
- א. הוצפלד

הנכחים:

- ער האוצר - א. קפלן
- פ. ספיר - מנהל משרד הבטחון
- י. ינאי - סגן מנהל משרד הבטחון
- ט. זלינגר - מנהל מחלקת הכתבים של משרד הבטחון
- ס. זנגלי - המשב הכללי

- ש. ספינק - מטעם משרד האוצר
- ט. גילון - מזכיר הועדה

סדר היום:

- א. תקציב הבטחון.
- ב. סילוח יציב
- ג. השלוח הארמתי
- ד. מלוח בוסף מהמבן ליבוא ויגוא
- ה. מתן ערבות לרכישת חפצי ארמיה
- ו. מתן ערבות למסכים לעיבוד ארפות

הישיבה נפתחה בשעה 15.15

(הישיבה נפתחה בבטחון ובכ"מ המזים מחברי הועדה וצ"כמו רק במחלקת הוצאות של הישיבה שנמשקה בשעה 19.00 והודעה בשעה 20.00).

ב. מילווה יציב: א. המילווה הצרפתית:

שר האוצר א. קפלן: ידוע לכם שהטבח בקשר למטבע הוּן הולך וסוהרף ביותר ליום. כדי למסד את הטבח במטח זה, אנו רוצים לבצע כמה פעולות. ישנה פעולה אחת שאנו רוצים לתבוע לפועל בהקדם, כדי שנוכל לקיים תורה של וברים חיוניים עד סוף שנת 1950. לפי החוק הקיים, שפרוי ערך דמים נושמים וטורקאים. אפשר להעבירם מאיש לאיש במדף, אולם אי אפשר להעבירם לחו"ל, אלא בתנאי בטוחים את הולוטה לסכמה. לפי החוק הקיים צריכים להחליט את המדיניות האלה, ולעלות לבקשה לפי הערך שמקבילים שפוטרה בג'ויז'וק. המדובר הוא בקרן בדולרים ובלי"ש. ישנן שתי הגדרות ביחס למדיניות ערך אלה: להחליטם, או להחליטם בהקביעה. ישנה אפשרות - ופעם הועמדו באנגליה - לעשות את שרדי הערך ולקבל על השבועת הלוואה. לפי החוק, הערך הזה ייתנה לבד, והם אנו רוצים ללכת מה, עלינו לבנות לבנות ולחייב חוק. אבל היתה להחלטת החוק לפי הקביעה שרדי הערך. בידי הליכה של מדינות בערך של לסכמה מ-10 מיליון דולר, עובדים לפרוט. מאן הדומים הסכומים על שנת האגסים; באמריקה הם דומים בזה הבנק. אין צורך לפרט את הדבר לפני היום, ואני מבקש למסד זאת בסדר. אנו רוצים להכניס לבעלי המדינות, המלווה בדולרים. אנו טובין לה להדויה מעט זה, ולתת קצת יותר מהערך הנומינלי. תהיה אפשרות לכל מי ירצה כסף, להחליף את השטרות בלי"ש; יהיה מעטים שירצו להחליף. אני מציע בעצם מילווה יציב בדולרים; על הפרטים נצטרך לדון באופן יסודי. בעל השטרות יוכל לקבל דולרים בשביל המטבע. הדבר הדבר שאני צריך להכניס הצעת חוק. אין לי דעות להחליט מילווה כוסף אלה שהוחלט עליהם. יש לעשות את הדבר בהקדם, כי המדינה הוּן ביותר. איננו יכול לקחת זהם בכוח. אולם מה תהיה פעולה אדמיניסטרטיבית. התלווה תהיה לפי המדינה שהטובה החליטה עליהם, ל-10 או 15 שנה. במידה שמהלכים חו"ש בענין זה, הדני דורשים מסתוב שמיילווה יציב לתקופה ארוכה, ומהמללה לא תהיה חייבת לפרות את הסכומים לפני כן.

כולם שמעו על המילווה הצרפתית. לפני ימים סהלים בהקבלה הטובה נוספת. אם תהיה צורך כסף, אנו ימים את המללה הזאת לדיון בטובת; אלה עתה, אנו רוצים להביא אותה לפני הועדה המילווה הצרפתית ונרשם המלווה המקיים: עד 10 מיליון דולר, המלווה נוספים להלווה לסכמת ירדאל, לפי קביעת שפוטרה חוק; 10 מיליון דולר, זה דומה למה לתקופה של 10 שנים למטבעים הדולים. ישנן שתי אפשרויות: אפשר לומר שכל 10 שנים של 10 מיליון דולר, כל שנים שפוטרה ששם הוא שיהיה לפרוט המלווה; המלך המלווה הוא 10 מיליון דולר לפי המדינות נוספות, המדינות המסכמה בטובין המלווה יציב הערך למטבע המדינות המלווה המלווה ל-5-5 שנים; המלווה למטבעי הוּן, היום למטבעים, תחילה נוספים על תקופה של 5 שנים להלווה למטבעי הוּן, אולם ימים כן, המלווה המלווה על 5 שנה עד סוף המדינה הצרפתית, ולחולט על מטבעים. את הדולרים שניתן לפי המדינות הפרטיות לטעם המדינה המלווה, ניתן לפי המדינה = המדינה קיימת במדינה תקופה. במידה שאנו מצטמצם בקבל את המטבע, המדינה המלווה את המדינה. את המטבעי המיוון שמסוב בהקדם. מדינה על בשר כסף, על 10 אלפים כוון היטה, וכו'. אין חייב דמורים להחליף את המדינות שמקבל מדינות המטבעים, בדולרים מיד, לא היה כל דיז'קו. כל כן שלא יתנו דולרים, בחוק א' הכסף בבנק, לא שמקוון, אלא בקבל למדינות 5%. במידה שמקבל דומים בצין, בקה חלק מהמטבעים למדינות אנו, למדינות, למדינות מסלולי ולעוליים, ומה יותר בחלק לאזור. הסוכנות את פעוליה לקבל חלק, ונרשמה לכל דיז'קו.

הפרוצדורה הנוקיה יציבה מדינה ללי. במדינת ובמלגיה לא יתנו קבלנו את המלווה, כי אם הקק"ל. בקשר למדינות, יש לומר את הדני החוקי. אנו רוצים ללכת את הפעולה עד לאזור המיוון במדינות.

הכנסת תוכל לקבל חוק עם בהעדרו, בזמן שהותי במטריקה, רציתי לקבל את
הכנסת ועדת הכספים לפעולה זו, כדי שלא ייזמה כאילו אני מביא את הדבר
פוטו בקטום. אתם יכולים להחליט שלא אקנה היום את הספרים; אולם
המחירים הולכים ועולים, והלחץ חזק. אני מבקש את הכנסת הוועדה עם
המדיניות; החוק יבוא בדרך הרגילה, ואז תהיה אפשרות לרוץ בו.

ד. טילורה בוסף מהבנק לייזובא וליצובא):

ד. האוצר א. קפלן:
יכול להיות שבזמן שהותי במטריקה, ברוך על טילורה
בוסף מהבנק לייזובא וליצובא. הם ידעו ש להביא
את בנין הטילורה לייזובא בכנסת. מדובר על 55
טיליון דולר, 50 טיליון להקלטה, ו-5 טיליון לבני תנועת. הטילורה
להקלטה מתחיל לטמא טעמים: 7 או 8 טיליון דולר יוקרשו להקטנה. הח"כ
יהיו עוד טעמים, כגון בעיות ופרדסנות. חלק מהכסף יצטון למקום
שהוקטן במין המתיים האחרונות, לפיתוח, וחלק יצטון להחזרת הטעמים
הקיימים, היות שידעו להקים מקום חדשים. הטילורה הנה הוא רק לייצוב.
יתכן שיזמאו טעים שמה, כדי ליצור מהם פיצוונות בארץ.

להי

ד. האוצר א. קפלן:
אם אני אשתה במטריקה כהודע ימים, הבעיות לי
שבסוף הזמן הנה אדע עם יצטון עם הפנה לצבור.
ההנה המורה נאסר יוצ.

הי"ד א. קפלן:
חוק הקנייה של היזרות ברוך היום קיים עוד מימי
המנדט.

ה. א. קפלן:
הנה הנה היום לייזובא וליצובא, התקנייה כמובן.

ד. האוצר א. קפלן:
ההנה הנה לייזובא וליצובא, כמובן, את הטענה הנה
בעת הלידה לצה, הנה התחלפות רצינית. אני
הנה לייזובא את הדבר לא הן בליצובא הטענה, אלא
מה לפי החלטה הוועדה.

מה שאלת הטילורה הצרפתי הנה לכנסת; אולם, אם
לא תוכל הכנסת להחיות ל את הטענה אשרי התחלפות, כל זה התחלפות כלפי צד
שלישי. באופן תיאורתי החליטה אפריקה, אולם אף פרלמנט לא יעשה זאת,
גם לכטידצה להפיל את הטענה.

ד"ר א. קפלן:
הטילורה הצרפתי הוא ענין טכני. אני חושב שיש
להוציא למדעל את הדבר הקדמ, כי כל מה שאנו משהים
את ההוצאה לפועל, אנו מפסידים כסף.
אשר לש לייזובא הערך, הרי הדבר אינו חדש לי, כי
הינה ועדה הצומצמת של כר מתחילי ואכסל, ואנו הטכטנו לעצם פעולת התקנייה.
ישנה שאלה רצינית בענין זה: מה האנשים יקבלו? אם הם יקבלו דולרים,
הרי הטענה צריכה להיות מעונינת בתקופה ארוכה יותר. אם הם יקבלו
את הכסף לא בדולרים, הרי הם צריכים להיות מעונינים בתקופה ארוכה יותר,
כדי שהקורט יהיה יותר טובת. אני מציע שהכסף יוחזר בדולרים. יש להחליט
על תקופת זמן שלפי ההגיון תוכל הטענה לעמוד בהתחלפות אחריה. ברור
יש מקום להסתה, אך אם הכסף יוחזר בדולרים, איכסי רואה מקום להתנגדות
טוד הטסקיעים.

(הישיבה נפתחה בשעה 19.00;
וחדשה בשעה 20.15).

א. בן-גלי צור:

כרם שאני הביע את דעתי הראשונית בשאלות שהוצגו לנו ע"י שר האוצר, הייתי מבקש לקבל אינפורמציה נוספת. האם שר האוצר חושב להגשים את הצעתו לפי חוק ההקבייה לפני נסיעתו לארה"ב? אם כן, מה תהיה התגובה כל עניין זה, לאור ההכרזות בכיוון ההפוך?

שר האוצר א. הפלד:

אני רוצה לעשות את הדברים עם הבנקים, כדי ששום שנוכל לקבל את הכסף. אני רוצה להגשים את ההצעה לפני נסיעתי, כדי שתהיה אפשרות לסדר את הדבר. אנו רוצים להוציא מיליון יציב. הסברתי את הדברים בעתונות, והיה מאמר באחד העתונים, ששואל מדוע אין עושים זאת. אני רוצה מיליון יציב תמורת כחירות ערך זרים, זהב, מטבע זר, והיה כתוב בעתון באותיות גדולות שאני כוכן להכניס היציבה, את הדבר ייצא לפועל. הוספתי שאלה ששמרו על החוק לא יסבלו טכך.

א. בן-גלי צור:

לא הייתה הודעה שזה ייעשה בכפייה.

ד. הורוביץ:

ככל האמנות שבהן יש בקוח על מטבע זה עושים זאת, כי אחרת בנדרת הפלייה בלתי מוצדקת של איש שיש לו כחיה ערך בדולר; תמורת האיש שיש לו דולר.

שר האוצר א. הפלד:

בעל הספר אינו יכול בין כך לטכור אותו בחו"ל. הערך בארץ הוא ביותר מ-30% יותר מהסחיר. המיליון הלאומי גם הוא למעלה מעדנו בקרוב ל-30%. כמובן, זהו כאלה שיצחקו. תגול התעצתי בעניינים אלה, ושאלתי אם טוב יותר להוציא חוק ולהודיע שמשכמים את הבניירות, ואנו נקבל על ספק זה את הכסף, או להוציא צו הקבייה. אחריב אמרו שהדרך הראשונה העולה פחות רעש; אולם אנשי הבנק אמרו שאם נלך בדרך זו, הרי בעל הנייר לא יוכל לעשות טובתו ויפוך ארצות. אנשי הבנק יצרו לי את גורת הקבייה.

א. בן-גלי צור:

אתה כותב לארה"ב, ארץ שאת רצישה לתופעות מסוג זה שנתר נאציע. יש לקחת בחשבון את התפטר לעומת הסכר. יש מקרים יחודיים הריגו זהב לדרך באופן חוקי. הוספתי משהו ולסכנת בן הקו שנקטה בו עד עכשו בכיוון תקרת שהושטעה על ידינו בשאלות טובות. יש להשתלח שלוש דרכים: או שהיא תולכת בדרך שדלכת בה עד עכשיו עכשו, או שהיא תולכת בדרך של "מפ"ם", או שהיא תולכת בדרך של "חירות" בחד. מצד אחד מדברים על בעלי הון והשקעות, וכו', ונתנו יודעים עד כמה הם התוציב למדינה. מצד שני, אתם תולכים בדרך ששר האוצר הביע כעת. צ"ב צ"ל עשה זאת? לצ"ב צ"ל הייתה מסורת ארוכה. אני חושב שצד זה אינו בכון מייסדו. אינני חוסר שאין להשתמש בניירות אלה שאין להם תועמים בצדן. אך זוהי שאלה טקטית. אין לעשות את המעור הזה, דוקא עכשו. לא הייתי עושה זאת גם אחרי ההתייעלות עם יהודי אמריקה.

ה. נפתלי:

אינני יכול להבין מדוע אמריקה צריכה להתגבר להצעה זו. הדבר נעשה כבר בארצות אחרות, והאמריקאים קנו ניירות בצורה כזאת מגרמניה שפאפאלי וכאנגליה. אם אנו מטברים על מיליון אמריקאי, הרי יצאלו אותנו בצוק מדוע איננו מבצלים תחילה את מה שיש בידינו, לפני שאנו דורשים מאחרים.

האימפורט אשר בעד הסכום באמצעים כאלה כדי לאפשר את האיספקס הדרוש ביותר. איננו נוטה להצעה לתת לאנשים דולרים מספיק. אנחנו חושב שיותר מתאים לתת את הערך של הקורס בלירות יבואיות. יהיה זה קצת מוזר אם הממשלה תוציא טילונה שהיא תשלם אותו בטבע חוץ. איננו מתנגד לכך שהאינדקס יהיה הדולר. גם בטילונה הלאומי האינדקס הוא הדולר.

אשר לטילונה הצרפתי, ונו צריכים להתרגל לכך שאיננו יכולים להחליט ולהקצין חוקים הקשורים בסו"ט עם חו"ל, כעת שזה בעטה בקטן לדברים אחרים. בארצות אחרות, למשל באנגליה, נותנים לאוצר את האפשרות להוציא כסף, כדי לכסות את ההוצאות בטבעת מסוימת. אין קובעים את כל תנאי הטילונה ע"י חוק בלעד, אלא שהתנאים האלה הם ענין לטשא-ווסתן בחו"ל ובארץ. אין לכבוד את ירי האוצר. החלטנו על טילונה עסקי במסגרת מסוימת; דברינו לנו להגיע למסגרת זאת, אולם, לי לא ברור מדוע אם נוצר אותו בטילונה, איננו יכולים לייצא אותו. זה דומה לטילונה יצוא בארצות אחרות, איננו יודע מה צריך לעשות שנקבע ממש. צריכה להיות בעניינים אלה גמישות, להתאם למצב השוק. לכן איננו יכולים לקבל החלטה מדוע זה, אלא אנחנו חושבים שיש צורך בחוק שיתוו בקטן לטילונה זה.

ד"ר ט. טבת: הפודאצורה אינה תקינה. אבל מבין שזהו בסידור לכחון את הלך הרווחות, כי אין לנו על מה להחליט, ואיננו רוצים להחליט, באחר טמל הענין קורס לאסוף הכנסות. איננו יכול להחליט שום דבר בקשר לטעמים האלה; איננו מתוך טעם כזה שנוכל להתחיל.

לאנשי המעשה המעורבת, הדני אנחנו רוצה את הטעם כך: אא יש טבע חוץ, זהב או דברים יבואיים שאין לממשלה אפשרות להוציאם מידל האוטונומיה. כדורגל לטעם אנחנו הייתה היחיד הענין זה. אולם יש צורך לצרף טבי דברים. צריכה להיות איות שהיא רוצה הנאה למי שעושה זאת, ויחיה עם זאת לחץ על מי שאיננו נוטה. אולם, במקרה זה כדורגל על לירות חוץ. אין הוצאות חוץ דולרים. אם אנחנו בא סו"ל, שחלישים לי את הדולרים שיש לי לפני הקורס. אם יש לי צורך באותו מסגרת של דולרים, איננו צריך להיות מופלג לטובה. חרוך הוצאת גלנה קולעת למסדה. יחיה מי ירצה לבטל אותה. איננו יודע מדוע צריך להסכים דולרים או קורס של דולרים.

אנחנו לענין הנושא. אנחנו יכולים בין הסכום של 15 מיליון דולר לענין הסכום של 10 מיליון דולר. הסכום הנני פחותו נוסדה במחילה רחילה. אחר לכסוף האסון, עליו לענין שיהיה הסכום המצוינה אסון לוקחים מלון חוץ להחזרת הכנסות.

ד"ר ט. טבת: הנושא הזה שנקבע עבור מלונות אחרים לזמן קצר.

אנחנו רוצה בזה ענין כדאי. במחויבה מלכלית וכספית זהו חזיון מדאיג, כי איננו צריכים לקבל הלוואה כזאת לצדמי אובל. יש הכול בורל אם לוקחים הלוואה לצדמים נוספים לקורס. ל"ס הדסים או ל-15 טבה או לטעמים. בעוד שנתונים במסוף להחזיר בדולרים כפי האובל הזה. איננו יכולים לכך שלא במסוף כסוף להוציא אובל כן הטוף במסוף תקופה זו. ובכן, כוסף על הלוואה המבוא, במסוף לטעם את ההלוואה - ודמי האפשרות שהיא. כדורגל על הטילונה המסויקאי, הנני חיה שרובו על ייצור ולא על הצדקה שושפת. גלנה כזה לזמן קצר שישנו צורך הוא הצדק ביותר, והורס את המסק.

הטילונה היחודי הוא גם כן טלחה מסלתי, כי אז שיהיה לטעם אותו שלי הממשלה; גם מחויבה צריכה מללית דגם במחויבה אינוכסית, חוץ זה אינה נכונה.

אם לא יהיה פקוח על הטבע הזר, והטבע שלנו יהיה "קונברטיבל", ניתן בדולרים, אם זה יהיה בגודל לחוק, ניתן את ערך הדולר. שתי הדרכים אפשריות. זוהי תשובה לשתי הטענות גם יחד.

בקשר לתגובה הצבורית. אני סבור שמלבד העובדה שכמה עתונים ינאלו את הדבר, הרי לא תהיה תגובה חריפה. תגובה תלויה במספר האנשים הנגועים ע"י פעולה מסוימת. פעולה זו תפגע רק בכמה מאות איש, אם תפגע. האנשים האלה יקבלו תמורה מה שיתנו-דבר מה טוב. הערה

יש דברים מסוימים ומקובלים, אשר בהם נוהגים לפי שיטה זו של החזרת דבר אותו הדבר לאותו מקבלי, ולא עדכו של הדבר. לא זה ישפיע לדעה.

הניירות יכולים לעבור מאיש לאיש בתוך הארץ. אם אדם ירצה להקים טבע, והיה לו האפשרות; הוא יכול לעשות זאת בכל דבר, אולם, עד כמה שאנו רואים, אין עושים זאת.

ד"ר סנה דבר טבעית כלכלית וכספית. שאלה אם סחורה ידועה היא השקעה או סחורה תברוכה, אין השקעה ששאלה השאלה זה בקבע ע"י האופי הפיזי של הסחורה או השקעה. אנגליה לא התבישה לקבל קרדיט על מזון, ואנגליה היא יעמם אדירה.

ד"ר ט. סנה: בזמן המלחמה האמריקאי, אסרנו שהיתרון הוא בזה שהוא מביא לנו לא סחורות אלא השקעה.

ד. הורוביץ: אנגליה לקחה מיליונה למטרה דומה, וזה לא הוכיח טאוטה. טבר לחלוקת המיליונה ולהפליות, הרי המיליונה מתחלק לפי הדרישות המוסכמות והן מחלקות אותו. אם החלוקה אינה בסדר, יש לפקח עליה.

ער האוצר ג. טפלון: אני מבין שבנוגע למיליונה הישגית, הביעו שני חברי, גניסווסקי ובן-הליעזר, דעה שלילית. "דר" סנה לא קבע עמדה, בקשר להסלום; יתר החברים מקבלים את הדעה בייסודו. היתה הצעה להסביר את הענין לעיתונאים ולחוקרים המוניטיים, כדי שלא תהיה פליקה.

בנוגע למיליונה השאלה הצופתי, הרי פוט לד"ר סנה שהגיע ספק, אם מוצא לקבל מיליונה לתברכת לזון קטר, יתר החברים קבלו את הדעה. שם ספק הציע לנאום יתר החברים בקשר לשטוס בסחורות, כדי לסנוע הפליות זכו. היתה מטאלה עם הדבר בעשרי, ייתכן המיליונה למכירה, בערבות המטלה.

ה. אמן ערבות לדמישת הוטרי אריזה:

ער האוצר ג. טפלון: שני ספק להחליט בקשר למתן ערבות לפוטרי אריזה. החברים האלה שלא יכלו להשתתף כעת בישיבה יוכלו לערער על החלטתנו, אם יתנגדו לה. אם הערבות התאשרה ע"י הועדה, בצטרך להביא את הדבר לכנסת.

מ. כ. ז.: הועדה בישרה את מתן הערבות לרכישת הוטרי אריזה. החברים שלא נכחו בישיבה יוכלו לערער על החלטה זו.

7. מתן ערבות למשקים לעבוד אלטות:

מ.ה. האזר א. קפלן: בישיבה הקודמת אישרנו מתן ערבות בסך מיליון וחצי ל"י לעבוד אלטות. אתמול הודיעו לי שלפי פניית המשקים, ולפי פניית משרד החקלאות והאוצר, מוכן הבנק להעלות את ההלוואה ל-2 1/2 מיליון ל"י. המדובר הוא על הלוואה לעונה אחת. המטרה היא - הרחבת הייצור.

ט.י. ב. נ. מ.: מתן הערבות בתקבל ע"י הועדה.

הישיבה נועלה בשעה 21.00.